
Wyrażanie wolumenu instrumentów dłużnych w postaci wartości nominalnej (face amount) w systemie kdpw_stream

Specyfikacja wymagań biznesowych

Wersja 2.2

Warszawa, czerwiec 2016 r.

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.
ul. Książęca 4
00-498 Warszawa
T 22 537 93 43
F 22 627 31 11
E kdpw@kdpw.pl
www.kdpw.pl

Spis treści

Historia zmian	3
1. Wstęp	3
2. Opis zagadnienia – uzasadnienie wprowadzenia zmiany.....	4
3. Szczegółowe zasady określania wolumenu instrumentów finansowych w systemie kdpw_stream.....	5
3.1 Procesy objęte zmianami.....	5
3.2 Typy instrumentów finansowych objęte zmianami.....	6
3.3 Sposób oznaczania wolumenu instrumentów finansowych w komunikatach.....	6
3.4 Relacja między wartością nominalną a liczbą instrumentów	9
3.5 Zmiana wartości nominalnej.....	9
4. Wpływ na systemy Uczestników grupy KDPW	10
5. Zasady obowiązujące w okresie przejściowym	11
6. Komunikaty, w których będzie stosowana wartość nominalna	11
6.1 KDPW - Komunikaty, których struktura jest dostosowana do obsługi wartości nominalnej	11
6.2 KDPW - Komunikaty wymagające dostosowania struktury	13
6.3 KDPW_CCP -Komunikaty, których struktura jest dostosowana do obsługi wartości nominalnej.....	13
6.4 KDPW_CCP -Komunikaty wymagające dostosowania struktury.....	13

Historia zmian

24.06.2016	KDPW
wersja 2.2	Usunięcie z tabeli komunikatów, które nie podlegają zmianom
24.03.2016	KDPW
wersja 2.1	Dodanie komunikatu dscl.ins.001.01
9.03.2016	KDPW
wersja 2.0	Wprowadzenie zmian po analizie w KDPW
25.11.2015	KDPW
wersja 1.1	Uwzględnienie uwag zgłoszonych przez grupę S&R NMPG PL
21.10.2015	KDPW
wersja 1.0	Utworzenie dokumentu

1. Wstęp

Materiał zawiera opis zmian związanych z planowanym wprowadzeniem w grupie kapitałowej KDPW praktyki stosowania wartości nominalnej (face amount) do określania wolumenu instrumentów dłużnych.

Opisywane zmiany stanowią element dostosowania zasad komunikacji obowiązujących w GK KDPW do praktyk obowiązujących na innych rozwiniętych rynkach kapitałowych. Konieczność dostosowania do tej praktyki wynika również m.in. z wymogów standardów technicznych ESMA (European Securities and Markets Authority) towarzyszących europejskiej regulacji CSDR (Regulation on improving securities settlement in the European Union and on central securities depositories).

Materiał opisuje zasady i zakres stosowania wartości nominalnej w systemach GK KDPW i Uczestników.

Opisano szczegółowo sposób prezentacji wolumenu instrumentów finansowych w komunikatach systemu kdpw_stream.

Przedstawiono listę komunikatów, których dotyczyć będą zmiany z uwzględnieniem komunikatów wymagających zmian struktur oraz takich, dla których zmieniają się jedynie reguły wypełniania pola wolumen.

2. Opis zagadnienia – uzasadnienie wprowadzenia zmiany

Wolumen jest jednym z podstawowych atrybutów przekazywanych w procesach związanych z instrumentami finansowymi, poczynając od uzgodnienia warunków transakcji, poprzez rozliczenie i rozrachunek, a kończąc na obsłudze zdarzeń korporacyjnych i innych działaniach, wynikających między innymi z wymogów regulatorów.

W polskim systemie rozliczeniowo-rozrachunkowym stosowana jest obecnie zasada jednolitego oznaczania wolumenu dla wszystkich rodzajów instrumentów finansowych w postaci liczby instrumentów. Zasada ta jest zgodna z przepisami prawa i efektywna ze względu na prostotę przyjętego rozwiązania.

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej, a także rosnąca aktywność KDPW oraz jego Uczestników na rynkach międzynarodowych łączy się z koniecznością dostosowywania polskiego rynku do światowych standardów oraz praktyk.

Dominującą niewątpliwie zasadą oznaczania wolumenów instrumentów finansowych na rozwiniętych rynkach kapitałowych jest stosowanie wartości nominalnej dla instrumentów dłużnych i liczby jednostek dla pozostałych instrumentów.

Zasada ta została w sposób pełny i jednoznaczny opisana w wymogach harmonizacyjnych określonych przez ECB dla rynków działających w ramach systemu T2S:

“In line with the current standard market practice in the EU, T2S markets should define securities amount data by using nominal value for debt instruments and units for non-debt instruments (i.e. debt instruments in FAMT and equities in UNIT).

The objective of this activity is to ensure that all T2S markets are aligned with the EU’s standard practice for defining securities amount data in the trading, clearing and settlement chain.”

Polska nie jest obecnie uczestnikiem systemu T2S, ale wyrażona powyżej zasada definiowana jest również przez inne organizacje odpowiadające za standaryzację i harmonizację rynków kapitałowych, takie jak SMPG w praktyce rynkowej: ‘Settlement Common Elements’¹; czy ESSF/ECSDA w standardach zestawiania instrukcji rozrachunku² opublikowanych w 2006 r.

---

¹ “Quantity of Financial Instrument expressed as units (equities) or face amount (Fixed Income)”

² „Share quantity (for equities) or nominal amount (for fixed income instruments)”

Bardzo istotne jest również odniesienie do powyższej zasady w standardach technicznych ESMA³ dookreślających wymogi CSDR. W związku z planowanym przez KDPW uzyskaniem autoryzacji europejskiej w ramach regulacji CSDR, dostosowanie się do wymogów technicznych ESMA staje się obowiązkowe.

3. Szczegółowe zasady określania wolumenu instrumentów finansowych w systemie kdpw_stream

3.1 Procesy objęte zmianami

Oznaczanie wolumenu w postaci wartości nominalnej zostanie wprowadzone zarówno w KDPW jak i KDPW_CCP. W szczególności zmiany dotyczyć będą następujących obszarów:

- Rozrachunek (w tym przyjmowanie instrukcji, raportowanie o stanie rozrachunku poprzez statusy instrukcji, wyciągi, zestawienia stanów posiadania, analityka nettingu);
- Pożyczki papierów i repo w tym tri-party repo;
- Rozliczenia CCP;
- Obsługa zabezpieczeń;
- Kontrola zagregowanych stanów posiadania papierów wartościowych wynikających z ewidencji prowadzonej przez Uczestników, a dostarczanych w postaci raportów dziennych;
- Sprawozdawczość dot. papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa wykonywana dla MF i NBP;
- Rejestracja papierów w depozycie (w zakresie komunikatu dla Uczestników);
- Obsługa zdarzeń korporacyjnych – dostosowane zostaną komunikaty ISO20022. Stosowane dotychczas własne komunikaty xml, które zostaną w przyszłości zastąpione komunikatami ISO20022, nie będą dostosowywane.

---

³ *“the nominal value for debt instruments or the Quantity for other financial instruments”*

3.2 Typy instrumentów finansowych objęte zmianami

Przyjęto założenie, że dłużne papiery wartościowe mogą być emitowane przez emitenta jako:

- a. określona liczba „sztuk” („units”) o określonym nominale każda, lub
- b. jako określona wartość nominalna („face/nominal amount”) długu, nie mająca reprezentacji w „sztukach” papierów wartościowych.

Zgodnie z polskim prawem obligacje emitowane są jako „sztuki” o określonej jednostkowej wartości nominalnej.

Papiery dłużne emitowane jako „sztuki” o określonym nominale, będą mogły być formalnie rejestrowane w KDPW w „sztukach” lub jako „wartość nominalna” - w zależności od dyspozycji emitenta.

Papiery dłużne emitowane jako „wartość nominalna” rejestrowane będą wyłącznie jako „wartość nominalna”.

Jednocześnie w przypadku emitentów deklarujących stosowanie wartości nominalnej, konieczne będzie wskazanie w ramach procesu rejestracji takich papierów „wartości minimalnej porcji rozrachunkowej” – w praktyce oznaczać to będzie, że instrukcje rozrachunku mogą opiewać wartość nominalną równą minimalnej porcji rozrachunkowej bądź jej wielokrotność.

Mając na uwadze powyższe założenia, KDPW będzie obsługiwać 3 kategorie instrumentów finansowych ze względu na sposób formalnej rejestracji oraz sposób wyrażania wolumenu:

- instrumenty dłużne rejestrowane w „sztukach” (np. obligacje polskich emitentów);
- instrumenty dłużne rejestrowane w wartości nominalnej (np. obligacje zagranicznych emitentów);
- pozostałe instrumenty (w tym akcje) – rejestrowane w „sztukach”.

Każdy instrument finansowy obsługiwany w KDPW będzie miał na poziomie kodu ISIN przypisaną jedną z trzech powyższych kategorii.

3.3 Sposób oznaczania wolumenu instrumentów finansowych w komunikatach

Wszystkie pola komunikatów xml systemu kdpw_stream odnoszące się do wolumenu instrumentów finansowych zostaną zbudowane w sposób umożliwiający wskazanie danej wielkości w postaci wartości nominalnej albo liczby instrumentów.

Należy zauważyć, że już obecnie większość struktur komunikatów xml systemu kdpw_stream jest dostosowana do wskazywania wolumenu w obu przewidywanych

postaciach. Dotyczy to również wszystkich struktur komunikatów ISO15022 oraz ISO20022.

Sposób wypełnienia pola wolumen uzależniony będzie od rodzaju instrumentu finansowego.

Instrukcje rozrachunku dotyczące papierów dłużnych zgodnie z ISO 15022 lub ISO 20022 wskazują wolumen wyłącznie w formacie FAMT. W komunikatach własnych KDPW, w przypadku papierów dłużnych rejestrowanych w „sztukach” dopuszczalne jest wskazanie ilości w formacie UNIT.

Komunikaty wychodzące z KDPW, zawierające status instrukcji, potwierdzenie rozrachunku, wyciągi, listy stanów posiadania, wskazują ilość instrumentów dłużnych w formacie wartości nominalnej. W komunikatach własnych KDPW, w przypadku papierów dłużnych rejestrowanych w „sztukach”, występuje dodatkowe wskazanie wolumenu w postaci jednostkowej liczby instrumentów.

W poniższej tabeli przedstawiono sposób oznaczania wolumenu dla różnych standardów komunikatów i typów instrumentów obsługiwanych przez KDPW:

	<i>Instrumenty dłużne rejestrowane w 'sztukach'</i>	<i>Instrumenty dłużne rejestrowane jako wartość długu</i>	<i>Pozostałe instrumenty</i>
<i>Komunikaty własne XML - instrukcja</i>	<pre><ReqdSttImQty> <FaceAmt>55000</FaceAmt> </ReqdSttImQty></pre> <p>lub</p> <pre><ReqdSttImQty> <Unit>11</Unit> </ReqdSttImQty></pre>	<pre><ReqdSttImQty> <FaceAmt>55000</FaceAmt> </ReqdSttImQty></pre>	<pre><ReqdSttImQty> <Unit>11</Unit> </ReqdSttImQty></pre>
<i>Komunikaty własne XML - status, wyciąg itp.</i>	<pre><SttImQty> <Unit>11</Unit> <FaceAmt>55000</FaceAmt> </SttImQty></pre>	<pre><SttImQty> <FaceAmt>55000</FaceAmt> </SttImQty></pre>	<pre><SttImQty> <Unit>11</Unit> </SttImQty></pre>
<i>ISO15022</i>	:36B::SETT// FAMT /55000,	:36B::SETT// FAMT /55000,	36B::SETT/ UNIT /11,
<i>ISO20022</i>	<pre><SttImQty> <Qty> <FaceAmt>550000</FaceAmt> </Qty> </SttImQty></pre>	<pre><SttImQty> <Qty> <FaceAmt>550000</FaceAmt> </Qty> </SttImQty></pre>	<pre><SttImQty> <Qty> <Unit>11</Unit> </Qty> </SttImQty></pre>

(Oznaczenia `<ReqdSttImQty>`, `<SttImQty>` oraz zastosowane wartości liczbowe są przykładowe)

3.4 Relacja między wartością nominalną a liczbą instrumentów

Wartość nominalna instrumentów przekazywana w komunikatach stanowi iloczyn jednostkowej wartości nominalnej instrumentu i liczby instrumentów, zgodnie z przykładami w poniższej tabeli:

<i>Jednostkowa wartość nominalna</i>	<i>Liczba instrumentów</i>	<i>Wartość nominalna instrumentów komunikacie</i>
1000	20	20000
5000	15	75000

Wartość nominalna w komunikacie musi zawsze odpowiadać całkowitej liczbie instrumentów. Nie przewiduje się obsługi wartości nominalnych odpowiadających ułamkowym częściom jednostek.

3.5 Zmiana wartości nominalnej

Wartość nominalna instrumentu może się zmieniać. Typowym przypadkiem takiej sytuacji są obligacje indeksowane. Innym przypadkiem zmiany nominału może być częściowy wykup obligacji.

W przypadku obligacji indeksowanych wolumen będzie wyrażany w postaci niezindeksowanej wartości nominalnej, która pozostaje stała w całym cyklu życia instrumentu i jest formalnie publikowana w liście emisyjnym.

Dla innych przypadków, takich jak częściowy wykup obligacji ze zmianą nominału, wartość nominalna dla nierozrachowanych instrukcji będzie odnosiła się do rzeczywistej oczekiwanej daty rozrachunku. W raportach takich jak: wyciągi czy salda, wartość nominalna odnoszona będzie do bieżącej daty księgowej.

4. Wpływ na systemy Uczestników grupy KDPW

Wymienione na wstępie dokumentu międzynarodowe rekomendacje i standardy dotyczące stosowania wartości nominalnej odnoszą się do zasad przekazywania informacji w procesach obsługi instrumentów finansowych, ale nie mówią wprost o formalnych wymogach w zakresie ewidencji instrumentów finansowych w systemach księgowych.

W związku z powyższym przyjęto rozwiązanie pozwalające Uczestnikom w sposób elastyczny dostosować swoje systemy, zgodnie z indywidualną oceną potrzeb, kosztów i korzyści.

Ewidencja dłużnych papierów wartościowych w systemach Uczestników będzie dozwolona zarówno w postaci wartościowej, jak i ilościowej.

W przypadku instrumentów dłużnych zarejestrowanych jako 'sztuki' (dotyczy to wszystkich instrumentów dłużnych zarejestrowanych obecnie w KDPW) i posługiwaniu się własnymi komunikatami XML KDPW, wolumen instrumentów będzie mógł być przekazywany zarówno w postaci ilości, jak i wartości nominalnej.

Bezwzględny wymóg stosowania wartości nominalnej w komunikatach dotyczyć będzie tylko instrumentów dłużnych rejestrowanych w wartości nominalnej oraz komunikatów ISO15022/ISO20022.

5. Zasady obowiązujące w okresie przejściowym

Wszystkie komunikaty wymieniane pomiędzy KDPW a uczestnikami przed datą wdrożenia powinny zawierać dotychczasowe oznaczenia wolumenu (w postaci ilościowej).

Dotyczy to również instrukcji rozrachunku przekazywanych do systemu kdpw_stream przed datą wdrożenia, a przewidzianych do rozrachunku po dacie wdrożenia.

Dla takiego przypadku zwrotne komunikaty statusu i potwierdzeń rozrachunku przekazywane przez KDPW przed datą wdrożenia będą zawierały wolumen wyrażony według dotychczasowych zasad, a w komunikatach przekazywanych po dacie wdrożenia wolumen zostanie wyrażony według nowych zasad.

6. Komunikaty, w których będzie stosowana wartość nominalna

6.1 KDPW - Komunikaty, których struktura jest dostosowana do obsługi wartości nominalnej

Nazwa komunikatu	Opis
Rozrachunek	
semt.nta.001.01	Status transakcji składowych wchodzących w skład instrukcji netto
semt.nta.002.01	Zestawienie rozrachowanych transakcji składowych instrukcji netto
semt.sgo.001.01	Zestawienie dyspozycji stałych
semt.smh.001.01	Zestawienie stanów posiadania
semt.smt.001.03	Wyciąg z konta rozrachunku
sese.inp.001.01	Instrukcja zmiany statusu aktywów
sese.ins.001.02	Instrukcja rozrachunku
sese.sgo.001.01	Dyspozycja stała
sese.sts.001.04	Status instrukcji rozrachunku / potwierdzenie rozrachunku
tprp.ins.001.01	Instrukcja tri-party repo
tprp.stm.001.01	Zestawienie transakcji i stanów zabezpieczeń transakcji tri-party repo
tprp.sts.001.01	Status instrukcji tri-party repo
seis.ntf.001.01	Zawiadomienie o rejestracji
Rozrachunek (ISO15022)	
MT540-543	Instrukcja rozrachunku
MT544-547	Potwierdzenie rozrachunku
MT548	Status Instrukcji rozrachunku
MT535	Zestawienie stanów posiadania
MT536	Wyciąg z konta rozrachunku
Zdarzenia korporacyjne	
dscl.ins.001.01	Dane uprawnionych z papierów wartościowych
seev.031.001.03	Powiadomienie
seev.033.001.03	Instrukcja wykonania
seev.034.001.03	Status instrukcji wykonania
seev.035.001.03	Powiadomienie o uprawnieniach
seev.036.001.03	Potwierdzenie
seev.038.001.03	Informacje dodatkowe
seev.039.001.03	Powiadomienie o odwołaniu zdarzenia
seev.040.001.03	Instrukcja wycofania instrukcji wykonania

seev.041.001.03	Status Instrukcji wycofania instrukcji wykonania
Pożyczki papierów wartościowych	
loan.ord.001.01	Zgłoszenie zapotrzebowania na pożyczkę
loan.stl.001.01	Status pożyczki negocjowanej
loan.stp.001.01	Status zgłoszenia zapotrzebowania na pożyczkę
loan.stt.001.01	Status zgłoszenia żądania w systemie pożyczek negocjowanych
loan.tec.001.01	Zgłoszenie żądania do KDPW w systemie pożyczek negocjowanych
Sprawozdawczość	
semt.rc1.001.01	Bilanse uczestników
semt.rc2.001.01	Status bilansów uczestników

6.2 KDPW - Komunikaty wymagające dostosowania struktury

Nazwa komunikatu	Opis
Pożyczki papierów wartościowych	
semt.blr.001.01	Informacja o zapotrzebowaniu na papier
semt.bls.001.01	Zestawienie stanów pożyczek
Sprawozdawczość	
semt.tr1.001.02	Informacje o stanie własności i obrocie papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa
semt.tr2.001.02	Status komunikatu dotyczącego papierów Skarbu Państwa
Zabezpieczenia	
colr.sm1.001.01	Raport rejestru zabezpieczeń

6.3 KDPW_CCP -Komunikaty, których struktura jest dostosowana do obsługi wartości nominalnej

Nazwa komunikatu	Opis
Rozliczenia	
semt.ssf.001.01	Raport przepływów papierów na dzień zawarcia transakcji
Rozliczenia (komunikaty ISO20022)	
secl.001.001.02	Potwierdzenie przyjęcia transakcji
secl.002.001.02	Potwierdzenie usunięcia transakcji
secl.003.001.02	Zestawienie zawartych transakcji
secl.004.001.02	Zestawienie pozycji rozliczeniowych
secl.010.001.02	Zastawienie zobowiązań rozrachunkowych
secl.007.001.02	Zawiadomienie o odkupie pw
secl.009.001.02	Potwierdzenie zawarcia transakcji odkupu pw

Uwaga: Nie przewiduje się dostosowywania komunikatu sese.sts.002.01, gdyż komunikat ten obsługiwany jest tymczasowo, a docelowo powinien zostać całkowicie zastąpiony komunikatem secl.001.001.02.

6.4 KDPW_CCP -Komunikaty wymagające dostosowania struktury

Nazwa komunikatu	Opis
Rozliczenia	
demt.smd.001.02	Zawiadomienie o dostawie i rozliczeniu finansowym
Zarządzanie ryzykiem i zabezpieczeniami	
colr.ins.001.01	Instrukcja wniesienia lub zwolnienia zabezpieczenia
colr.sm1.002.01	Raport rejestru zabezpieczeń